

Dosarul nr. 1-1355/2022
1-22077462-12-1-02062022

S E N T I N Ţ Ă
în numele legii

23 ianuarie 2024
Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
în componenţa:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul
Grefieri

mun. Chişinău

Tatiana Postalachi
Eugeniu Domnişor, *****ina Miron
Ţăruş Doina, Inga Stolear,
Corlăteanu Eduard, Tatiana Mătăсарu

cu participarea:
Procuror
Apărătorul inculpatei
Părţilor vătămate

Beşliu Liliana
Pavel Struna
Nogali ***** Colţa Vladislav
Ghereg Vitalie ***** Dastic Piotr *****
Vacaraş Cristina ***** Zmeu *****
Croitoru Liliana ***** Gonciar Elena
Pleşca Marina ***** Pleşca *****u

În lipsa :
Părţii vătămate
Inculpatei

Rotaru *****
Coliba Natalia *****

În baza dosarului de căutare nr. 2022020475
examinând în şedinţa de judecată publică, în procedură generală, în limba română, cauza
penală de învinuire a lui:

Coliba Natalia *****, născută la ***** IDNP: ***** originară din
***** domiciliată în ***** studii superioare, angajată în câmpul
muncii în calitate de ***** celibatară, fără persoane la întreţinere,
cetăţeană a R.Moldova, nu se află la evidenţa medicului narcolog şi
psihiatru, informaţia privind drepturile şi obligaţiile i-a fost înmănată
la timp; rechizitoriul i-a fost înmănat; fără antecedente penale.

în comiterea infracţiunii prevăzute de articolul 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.
Procedura de citare legală, respectată.

Procurorul Liliana Beşliu a solicitat ca inculpata Coliba Natalia să fie recunoscută
vinovată de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b), c) şi d) Cod penal, şi să-i
fie stabilită pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 2 ani cu ispăşirea pedepsei în
penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o
anumită activitate pe un termen de 3 ani. Acţiunile civile înaintate sa fie admise integral.

Apărătorul inculpatei Coliba Natalia, avocatul Pavel Struna a solicitat să fie pronunţată
senţiţă de achitare, deoarece fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii imputate.
Părţile vătămate au semnat contract de prestări de serviciu şi se pot adresa în instanţa de judecată
pentru încasarea prejudiciului. Sunt relaţii civile. În cazul în care instanţa va ajunge la concluzia
de a o recunoaşte vinovată pe Coliba Natalia în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.190

alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal, solicită ca să fie aplicată Legea cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021.

Prin încheierea din 16 septembrie 2022 inculpata Coliba Natalia ***** a fost anunțată în căutare, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Cauza examinată în procedură generală

Date cu referire la examinarea cauzei penale:

Termenul aflării cauzei penale pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani): 02.06.2022 – 23.01.2024.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședință de judecată, instanța,

A constatat:

Coliba Natalia *****, în perioada anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 27.02.2016, aflându-se pe str. *****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Nogali ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Germania, determinându-l să încheie un contract de mediere cu numărul 96. cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 2300 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a înșușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 28.04.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Chereg Vitali ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Marea Britanie, determinându-l să încheie un contract de mediere fără număr, cu SRL

„*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 100 euro, care conform cursului BNM constituie 2239 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a înșușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămăte daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 03.05.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, a convins-o pe Goncear Elena ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajată legal la muncă în Italia, determinându-o să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numita mijloace financiare în sumă de 3000 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a înșușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămăte daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 30.06.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, a convins-o pe Vacaraș Cristina ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajată legal la muncă în Cehia, determinându-o să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numita mijloace financiare în sumă de 100 euro, care conform cursului BNM constituie 2203 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a înșușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămăte daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii

Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 12.07.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Pleșca *****u *****că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Cehia, determinându-l să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 2000 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a însușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 12.07.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, a convins-o pe Pleșca Marina ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajată legal la muncă în Cehia, determinându-o să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numita mijloace financiare în sumă de 2000 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a însușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 12.07.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Rotaru *****că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Cehia, determinându-l să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 300 euro, care conform cursului BNM constituie 6561 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a însușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 20.07.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Colța Vladislav *****că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Cehia, determinându-l să încheie un contract de mediere cu numărul 60, cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 150 euro, care conform cursului BNM constituie 3281 lei, iar peste o perioadă de timp încă 70 euro, care conform cursului BNM constituie 1505 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar sume menționate le-a însușit și le-a folosit în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile în mărime de 4786 lei.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 29.07.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Dastic Piotr ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Italia, determinându-l să încheie un contract de mediere cu numărul 61, cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 1500 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a însușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 15.11.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru

angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, l-a convins pe Zmeu ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajat legal la muncă în Norvegia, determinându-l să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 4000 lei, tară a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a însușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămăte daune în proporții considerabile.

Tot ea, pe parcursul anului 2016, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, deținând calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice, iar, ulterior, la 29.07.2016, aflându-se pe str.*****u cel Bun 49, mun.Chișinău, susținând că SRL „*****” desfășoară angajarea la muncă peste hotarele Republicii Moldova în baze legale cu perfectarea contractelor pentru angajarea la muncă în țările Uniunii Europene, ceea ce nu corespunde realității, neavând această posibilitate și nici licență în domeniul dat, camuflând serviciile propuse, a convins-o pe Cială Liliana ***** că în baza pașaportului de cetățean al Republicii Moldova va fi angajată legal la muncă în Germania, determinându-o să încheie un contract de mediere tară număr cu SRL „*****”, pentru care fapt a dobândit ilicit de la numitul mijloace financiare în sumă de 400 euro, care conform cursului BNM constituie 8767,20 lei, fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar suma menționată a însușit-o și a folosit-o în scopuri personale, în rezultat cauzându-i părții vătămăte daune în proporții considerabile.

În rezultatul acțiunilor sale criminale, Coliba Natalia ***** a dobândit ilicit de la părțile vătămăte Nogalî ***** *****, Chereg Vitali ***** , Gonciar Elena ***** , Vacaraș Cristina ***** , Pleșca *****u ***** , Pleșca Marina ***** , Rotaru ***** , Colța Vladislav ***** , Dastic Piotr ***** , Zmeu ***** *****și Cială Liliana ***** , bani în sumă totală de 39351,20 lei.

Prin acțiunile sale, **Coliba Natalia ******* a săvârșit infracțiunea prevăzute de art. 190 alin.(2) lit.b), d) din Codul penal, escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților, actului juridic anulabil ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv, săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, și cu cauzarea de daune considerabile.

În ședința de judecată, acuzatorul de stat și apărătorul în interesele inculpatei au solicitat examinarea cauzei în procedură generală, în acest sens, în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în ședință publică și în limba de stat.

În ședința de judecată, inculpata Coliba Natalia inițial s-a prezentat după care nu s-a mai prezentat, în pofida faptului că instanța a întreprins toate măsurile pentru a asigura prezența inculpatei în ședință, iar ulterior prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 septembrie 2022, a fost dispus de a intenta în privința lui Coliba Natalia investigații de căutare, Potrivit informației nr.34/20/3-19345 din 17.10.2023 oferite de Inspectoratul de Poliție Rîșcani a Direcției de Poliție mun.Chișinău, se atestă că în privința inculpatei Coliba Natalia a fost pornit

dosarul de căutare nr. *****din 13.10.2022, fiind întreprinse măsuri în vederea stabilirii inculpatei.

Respectiv, potrivit prevederilor art.321 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatei Coliba Natalia *****.

În acest sens instanța de judecată precizează că a întreprins toate măsurile necesare de asigurare a prezenței inculpatului în ședințele de judecată, însă nu a fost posibil de realizat scopul propus, deoarece inculpatul cu rea credință s-a eschivat de a apărea în fața instanței, motiv pentru care instanța consideră că au fost respectate prevederile art. 321 din Codul de procedură penală, circumstanțe ce au dus la dispunerea examinării cauzei în lipsa inculpatei. În susținerea acestei concluzii, instanța de judecată ține să menționeze că posibilitatea examinării cauzei în lipsa acuzatului (inculpatului) este admisă de CtEDO în condițiile în care acestuia îi sunt aduse la cunoștință materialele cauzei. În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterile cauzei fiind un element esențial al asigurării principiului contradictorialității și al unui proces echitabil, în general. După cum a decis Curtea în mod constant în jurisprudența sa, posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „acuzatul” de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece lit. c), d) și e) ale par. 3 a aceluiasi text recunosc „oricărui acuzat” dreptul „de a se apăra el însuși”, „de a interoga sau de a face să fie interogați martorii”, „de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată” toate acestea fiind de neconceput fără prezența sa. De aceea, legislatorul este obligat să ia măsuri de „descurajare” a absențelor nejustificate. O situație specială din punct de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție. Spre exemplu, pe cazul Mihaes vs. Franța din 25.05.1998, cu privire la inadmisibilitatea unui recurs în casație pentru motive legate de sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, fosta Comisie a considerat că aceasta nu constituie nici o limitare disproporționată a dreptului la un tribunal și nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece, în speță, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în fața instanțelor de fond, ceea ce semnifică renunțarea la însuși dreptul de a participa la ședințele de judecată ale jurisdicțiilor care au pronunțat hotărârea. În aceste condiții, Comisia a considerat că reclamanta, prin propria sa voință și în mod neechivoc, a renunțat la dreptul de a fi ascultată de tribunal și la dreptul de a se apăra în proces. În cazul Kattan vs. România din 21.01.2014, Curtea Europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa. În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecății și cu toate acestea nu sa prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei.

Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr. 75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă. Astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța. În aceste circumstanțe se reține că nici reglementările internaționale și nici cele

interne nu impun admiterea unei cereri de rejudecare în cazul unei persoane condamnate în lipsă, impunându-se verificarea faptului dacă aceasta s-a sustras sau nu de la judecată.

A interpreta altfel dispozițiile legale ar însemna a recompensa sustragerea de la soluționarea cauzei și a da posibilitatea condamnatului să se prevaleze de propria sa culpa, legitimând astfel un abuz de drept procesual. În context, instanța de judecată subliniază că, inculpata Coliba Natalia ***** , la etapa urmăririi penale vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut-o , iar la finalizarea urmăririi penale a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale și a primit copia rechizitoriului, în acest sens semnând și o recipisă.

Reieșind din cele enunțate mai sus, instanța reține că, deși a fost dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatei prin prisma dispozițiilor art. 321 alin. (2) pct. 1) și alin. (6) din Codul de procedură penală, garanțiile procesului echitabil revendicate de art. 6 CEDO au fost întru totul respectate, aceasta fiind reprezentată în instanță de avocatul Pavel Struna, căreia i-a fost acordată pe tot parcursul examinării cauzei posibilitatea prezentării probelor în susținerea nevinovăției clientului său.

Totodată, ca urmare a faptului că, Coliba Natalia, nu s-a prezentat în ședința de judecată, instanța a fost în imposibilitate de a o audia, mai mult ca atât a refuzat să dea declarații în calitate de bănuț și învinuț la faza de urmărire penală folosindu-se de drepturile sale procesuale.

Potrivit art.101 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art.51 alin.(1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod. Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Cu toate că Coliba Natalia, fiind audiată la etapa urmăririi penale în calitate de bănuț/învinuț, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu s-a prezentat în cadrul instanței de judecată, fiind dispusă intentarea în privința inculpatei a investigațiilor de căutare, cu dispunerea examinarea cauzei în lipsa acesteia, în procedură generală, de către organul de urmărire penală au fost acumulate suficiente probe pertinente și concludente cu privire la caracterul infracțional al faptei comise, cât și a vinovăției acesteia în comiterea infracțiunii.

Faptul comiterii de către Coliba Natalia, escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților, actului juridic anulabil ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv,

săvârșita de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, și cu cauzarea de daune considerabile se confirmă prin următoarele probe, după cum urmează:

- **declarațiile părții vătămate Goncear Elena**, care în ședința de judecată a declarat, că cu inculpata nu este în relații de rudenie. În 2016, în perioada verii, pe internet a intrat și căuta de lucru, deoarece era cu șotul în relații rele, și a găsit pe site-ul www.999.md lucru la Italia. A vorbit cu o doamnă, care era doamna Natalia la telefon și i-a spus să se apropie în Chișinău, pe adresa *****u cel Bun 49. A venit la Chișinău, a doua zi sau peste o zi și i-a spus ce fel de lucru este la Italia, ca poate sta în familie sau la curățenie. I-a zis că vrea la curățenie. I-a cerut pașaportul, dacă i-a dat careva acte nu ține minte, dar deodată i-a cerut aproximativ 3 mii lei și oleacă, deoarece îi trimite la lucru și trebuie să achite pe loc, iar timp de o zi –două pleacă la lucru. Procedura nu a durat mult căci într-o zi - doua a și plecat. Mai apoi i-a spus că este lucru la curățenie, i-a lămurit în oficiu ce lucru trebuie să facă. A doua zi aproximativ, dar foarte repede după ce a vorbit s-a dus la Italia foarte repede, mai era un băiat din Prednestrovia și o doamnă din Căușeni. Doamna Natalia le-a spus că băiatul nu cunoaște limba și să îi lămurim. Doamna Natalia le-a spus că pleacă la autobuz, să aibă cu ei niște banii cca 70-80 euro, cât costa drumul, dar suma precisă nu o ține minte. După care a urcat în autobuz și a plecat. La destinație a ajuns aproximativ într-o zi, și au fost întâlniți de un bărbat în vârstă. După aceea el i-a luat pe toți trei și a spus că suntem de la doamna Natalia, și i-a luat pe toți trei la dânsul în mașină. Au fost duși la o casă de a lui, regiunea nu o cunoaște, deoarece nu a fost niciodată, și le-a spus să se odihnească, căci a doua zi vor pleca la lucru și să achite 250 euro pentru că el le dă de lucru, că i-a întâlnit și că apoi o să mai ia 250 euro din salariu, că munca lui costa 500 euro. A doua zi au fost împrăștiați fiecare în părți diferite, dânsa a fost dusă la un hotel, la curățenie. Acolo a lucrat două săptămâni, deoarece era un hotel unde se prostituau, ei făceau curățenie și repede trebuia să schimbe albiturile, în vreo 15 min, că veneau mereu persoane. Acolo mai erau și românce care se comportau urât, arunca în ei prezervative. Lucru nu era pe ore dar pe zi, era lucru încontinuu. Nu a mai putut rezista, astfel a decis să lase și să revină acasă. A lucrat în hotel 2 săptămâni, de la hotel a sunat-o pe doamna Natalia și i-a spus că nu mai poate, îi hrăneau o data pe zi cu macaroane, le dădeau ce aveau. După care a venit românul și au început scandalurile, că de ce nu vrea să iasă la lucru, românul a luat suma de la stăpânul hotelului 200 euro și ei îi reveneau 80 euro cât a lucrat. Și-a luat geanta în spinare și a plecat. Avea o verișoară la Italia pe care a sunat-o și a rugat-o să o ajute să revină înapoi acasă la autobuz, deoarece nici nu știa unde se află. Verișoara sa a trimis-o acasă. Cât era în Italia, i-a spus doamnei Natalia că revine înapoi în Moldova. Când a revenit a fost în oficiu la doamnă, ca să îi întoarcă banii, deoarece ea i-a spus că îi întoarce banii care i-a dat ei. Dar de la român nu, deoarece erau de la dânsul. Când a revenit, doamna i-a spus să vină într-o anumită zi, și a venit cum a spus ea. Dumneaei a spus că nu are bani, nu a reușit să îi strângă și să revină în altă zi. Ulterior a tot amânat-o undeva de 3-4 ori. Când s-a apropiat la oficiu la ușă era ”peceată” nu mai era nimeni. La postul de pază au întrebat-o unde vin, și domnul de la pază a spus că la oficiu a fost poliția și au luat-o și nu o va mai vedea.

Concretizează, că doamna Natalia a spus că îi va de lucru, că ajunge acolo, o să fie tot bine. Acolo o să îi facă documente legale, dar nu i s-au făcut nici un document. Careva contracte dacă a semnat nu ține minte, dar știe că a dat actele și s-a făcut xerox. A semnat ceva, dar ce anume nu știe și nici nu ține minte. Dacă firma avea licență nu știe. Solicită să îi fie restituită paguba materială, măcar suma de 3 mii lei care i-a achitat. Prejudiciu moral nu solicită. Totodată a solicitat examinarea cauzei penale în continuare în lipsa sa.

Menționează, că doamna Natalia i-a spus că o va duce la lucru, credea că va fi dusă la un hotel normal, dar nu să strângă murdăria la toți. Contract dacă era nu ține minte, dacă era

contract de muncă sau mediere nu cunoaște, a semnat careva foi dar nu știe ce și nu știe dacă i s-a dat vreun contract la mână. Din acte a prezentat doar pașaportul, la care s-a făcut xerox.

S-a adresat la firmă să îi dea loc de muncă. Cu inculpata au stabilit condițiile, i s-a spus că salariu va fi 600 euro pe lună, trebuia să muncesc de dimineață până seara. În acele 3 mii lei achitate, serviciul era ca doamna să îi trimită la lucru, se dă loc de muncă și se ajută cu transportul. Transportul era aparte, deoarece i s-a spus să aibă bani de transport aparte. La oficiu sa cerut 3 mii pentru a le da loc de muncă, la oficiu a stabilit că lucrez la hotel la curățenie. 250 euro a achitat la român pentru că el i-a dus la locul de muncă și i-a întâlnit, a spus că serviciile lui costa 500 euro.

- **declarațiile părții vătămate Nogali *******, care în ședința de judecată a declarat, că în anul 2016 era în căutarea unui post de lucru peste hotarele țării. În acest sens a găsit un sait unde se propunea de lucru în Bulgaria, acolo era indicat un număr de telefon. A sunat pe acest număr de telefon, unde i s-a propus ca să se apropie la ei la oficiu din mun. Chișinău pentru a fi ajutat în găsirea unui loc de muncă peste hotarele țării. Pe loc a fost găsite careva variantă de lucru cum ar fi : în construcție, la hotel, în restaurant. A ales lucrul în construcție și în acest sens a fost semnat contractul.

Menționează, că contractul costa 5 000 lei, a achitat suma de 2 300 lei, restul sumei urma a fi achitat din salariul pe care urma să îl primească. Totodată i s-a comunicat că în decurs de 2 săptămâni va pleca în Polonia, unde va face o lună de practică după care va pleca în Germania. După care a plecat acasă și a demisionat de la serviciu. Pe atunci muncea la "LanitaCom" SRL. În decurs de 2 săptămâni așa și nu a plecat. În acest sens a decis să îi telefonez. Telefonice i s-a comunicat că, la moment în Polonia nu este de lucru, propunându-i o altă variantă în Italia, la bucătărie ca ajutor, și că în decurs de 1-2 săptămâni va pleca. Când i-a sunat repetat peste 2 săptămâni, i-a comunicat că este necesar de a cunoaște limba română, propunându-i ca să plece în Cehia. A refuzat, cerând de ai îi fi întorși banii. Astfel i-a comunicat că la moment nu au bani și să vină peste câteva zile. A decis ca să nu meargă, deoarece este departe și nu era sigur că îi vor întoarce banii. Adresa oficiului și numărul de telefon a acestora nu-l ține minte.

Concretizează, că nu a căutat-o, doar a telefonat-o. Prin intermediul telefonului a solicitat restituirea banilor pe care i-a achitat pentru contractul încheiat. Ei i-au spus ca să vină peste câteva zile când vor fii banii, dar nu s-a dus. A semnat un contract, fiindu-i propus ca să muncească în construcție, ulterior propunându-i să muncească în restaurant. La oficiu era câteva doamne, însă a discutat doar cu o doamnă, alte careva persoane decât angajații nu a văzut. Contractul fiind semnat cu Coliba Natalia. În contract nu erau stipulate condițiile de achitare și care este salariul. Suma contractului constituia 5000 lei. Drumul era din cont propriu, dar condițiile de trai era din contul firmei.

Menționează, că inițial i s-a propus lucru în construcție. La moment nu ține minte ce era stipulat în acel contract. Contractul era pentru a oferi un loc de muncă peste hotare. Ea îi propunea ofertele de muncă, din care dânsul alegea ceea ce îi convenea. Condițiile de lucru, salariu nu s-a discutat. Superficial s-a discutat dar nu i s-a propus o anumită sumă. La moment nu ține minte ce era scris în contract, înainte de al semna la citit, contractul având mai multe foi.

Concretizează, că nu am citit tot contractul, contractul avea mai mult de 10 foi. O copie a acestui contract i-a fost eliberată, la moment nu are acest contract, la aruncat. La poliție s-a adresat un an și jumate în urmă, când a fost chemat la poliție în Sângerei. Anterior nu s-a adresat la poliție pentru suma de 2 300 lei. La moment suma dată nu este considerabilă, dar la acel moment era.

Ulterior a primit citație de la Inspectoratul de Poliție Sângerei, după care a scris plângerea.

Ofițerul de urmărire penală i-a zis să scrie plângerea. Nu ține minte numele și prenumele acestuia. Plângerea a scris-o personal în biroul acestuia. Alte careva plângeri, cereri pe faptul dat nu a înaintat.

Concretizează, că nu ține minte dacă în contract era stipulat că în cazul în care refuză ofertele propuse banii îi vor fi întorși. Pentru cele achitate a fost eliberat un bon care a fost anexat la contractul care a rămas la ei.

Menționează, că când a fost la ofițerul de urmărire penală de către acesta a fost întrebat dacă dorește să scrie această plângere. Nu a fost impus de a scris această plângere. Susține acțiunea civilă înaintată. Față de Coliba Natalia are pretenții de ordin material în sumă de 2 300 lei achitat pentru contract și prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei

- declarațiile părții vătămate Ghereg Vitalie, care în ședința de judecată a declarat, că în 2017 era în căutarea unui de lucru. Astfel, a apelat la ei, cu sediul din str. *****u cel Bun, ei se ocupau cu recrutarea persoanelor la muncă peste hotarele țării. S-a adresat la ei, unde doamna Coliba i-a propus o ofertă de muncă în Maria Britanie, la un depozit de fabricarea pieselor pentru mașini. Totodată i s-a mai comunicat la ce dată urmează să plece, acolo va fi întâmpinat de persoana la care urma să muncească. Costurile de transport și chiria acolo urma să fie achitate de el. A căzut de-acord cu această ofertă, pentru care a achitat 100 euro pentru acest serviciu.

Ajungând în Maria Britanie, persoana de care a fost întâlnit, de la bun început i-a comunicat că va primi un salariu mai mic decât cel promis de 7 lire pe oră, ca personal să facă alegerea dacă acceptă acest salariu sau nu. I s-a achitat 40 lire pe zi, muncea 9 ore pe zi. Nu a fost forțat de a rămâne acolo. A lucrat acolo aproximativ 5 luni de zile, benevol, după care a revenit acasă și s-a adresat la ei la oficiu referitor la salariu care i-a fost achitat acolo. Când s-a apropiat la oficiul acesteia nu mai era nim*****acolo. A încercat să vorbească cu doamna Natalia, a mers la sediul acesteia dar din câte a înțeles dânsii și-au schimbat sediul.

Menționează, că personal a semnat contractul și doamna Coliba Natalia.

Consideră, că doamna Coliba și-a onorat obligațiile. Domnul pe loc la informat referitor la salariu, precum că va fi mai mic decât cel promis. A căzut de-acord, deoarece nu avea bani pentru a se întoarce acasă. A depus plângerea la poliție pe faptul că i s-a propus un salariu de 7 lire pe oră, dar de fapt a primit mai puțin. Nu a fost forțat de a depune o plângere

Nu susține cererea înaintată la faza de urmărire penală unde a solicitat de a fi încasat un prejudiciu de 50 000 lei. Careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpată nu are. Nu este mulțumit de oferta oferită de către doamna Coliba, este neutru.

- declarațiile părții vătămate Dastic Piotr, care în ședința de judecată a declarat, că vreo 6 ani în urmă, vara, dorea să plecăm cu soția Cernei Irina peste hotarele țării. Soția a găsit această agenție. A mers cu soția la agenție din str. *****u cel Bun, cu scopul de a pleca în Cehia. Prin intermediul agenției urma să ne găsească un loc de muncă. La agenție a discutat cu Coliba Natalia, cu ea a discutat referitor la un loc de muncă peste hotare. Condițiile au fost ca să achite pentru perfectarea actelor undeva 100-150 euro, banii au fost transmiși de către Irina doamnei Coliba în mână. Banii au fost pentru perfectarea actelor și de a găsi un loc de muncă. A semnat un contract, nu a citit contractul, nu cunoaște care au fost condițiile. Contractul a fost citit de către soție. Ulterior îi amâna de pe o lună pe alta. Discuțiile cu doamna Coliba le ducea soția. Din spusele soției a fost amânați de pe o lună pe alta, după care pentru jumate de an. Așa și nu au mai plecat.

Concretizează, că au fost transmiși 100 euro. Pe doamna Coliba a văzut-o doar o singură dată. Până la moment lui personal nu i-au fost întorși banii. Nu cunoaște dacă soției i-au fost întorși. Pentru el suma dată este un prejudiciu considerabil. Personal nu a transmis careva bani

- **declarațiile părții vătămate Colța Vladislav**, care în ședința de judecată a declarat, că în anul 2016 în luna iunie-iulie pe internet a găsit un anunț precum că ”angajăm peste hotare la muncă legal”, unde era indicată str. *****u cel Bun. A mers pe strada indicată din anunț, a bătut la ușa of.2, s-a prezentat și a întrebat la cine se poate adresa referitor la plecarea la muncă peste hotare. Doamna Coliba a comunicat că poate și dispune de locuri peste hotare de locuri de muncă în Cehia or. Praga. A fost de-acord ca să plece, fiindu-i prezentată lista de actele pe care urmează să le prezinte. Dumneai i-a spus că va pleca în Cehia la o firmă de automobile de producerea cablurilor pentru mașinile de model Skoda, în calitate de lucrător. Salariul va fi de 700-900 euro, i-a fost promis că cazarea va fi gratis, în cămin. Mâncarea din cont propriu.

A doua zi a prezentat pașaportul, după care s-a încheiat contractul. Pentru acest contract a achitat 150 euro, personal dumneai, la ce i-a fost eliberat un bon scris de mână. Când a semnat contractul dânsa i-a spus că trebuie să aștept 2-3 săptămâni. După care a fost telefonat de dumneai și i-a spus, că plecarea se amână peste o lună. Ulterior a fost sunat peste o lună și i-a comunicat ziua plecării. A plecat cu autocarul. Când a plecat doamna Coliba Natalia nu a fost prezentă. În Cehia urma să fie întâlnit de un domn care ne va lua de la punctul destinației și transferați în alt oraș. Ajungând în or. Praga la gara auto Flores, aici nu a fost așteptați de nimeni. Acolo erau mai multe persoane care la fel au plecat prin intermediul doamnei Coliba. La plecare au fost anunțați ca să nu discute între noi. A telefonat-o, la ce dânsa a spus ca să aștepte. A așteptat acolo afară în ploaie. Au fost anunțați de către doamna Coliba, că directorul este plecat la mare și nu are cine să ne întâlnească. După 2 ore au fost anunțați că va v*****2 persoane care ne va lua, dar nu vom munci după contractul semnat. Aceștia le-au spus că ne pot oferi de lucru pentru 2-3 săptămâni până vine directorul. Întrebându-i în ce constă această ofertă, i s-a spus că la tăiat lemne în pădure. A refuzat, deoarece ei din start cereau pașapoartele pentru a fi încheiat un al contract. A refuzat și s-a întors acasă. Solicită să îi fie restituiți bani care i-a achitat -100 euro, și cheltuielile de transport pentru 2 plecări.

Concretizează, că după ce a revenit din Cehia a doua zi a mers la dumneai. A discutat, la ce i-a spus că este o altă ofertă de muncă la fel în Cehia. Iarăși a încheiat un contract. Aici i s-a spus că va lucra ca muncitor la frigider, salariul urma să fie la procent, după volumul de lucru. A plecat în toamna anului 2016. Tot cu autocarul de la Hotel. A ajuns în Cehia în or. Carlo de Vara. Au fost întâlniți și au fost cazați într-un cămin, a doua zi urma să iasă la lucru. A ieșit la muncă, a lucrat 3 zile, după care i s-a spus că în bază pașaportului biometric, țara Cehă nu poate să elibereze un act pentru a lucra legal. A lucrat 3 săptămâni, nu a fost achitat. S-au apropiat de manager referitor la achitare, acesta a spus că nu sunt bani, deoarece lucrau neoficial. S-a întors acasă, și a mers la doamna Coliba ca să îi fie restituiți banii pentru transport. Dânsa i-a spus că când va face banii o să-l anunțe. Pentru transport a achitat 160 euro.

Solicită să îi fie restituiți banii pentru contract în sumă de 150 euro, transportul pentru prima dată când a plecat în sumă de 160 euro, și a doua plecare la fel de 160 euro.

Bonul era eliberat de către doamna Coliba. Erau bonuri eliberate de mână cu ștampilă și semnătura dânsai. La acea firmă mai lucra o doamnă, nu cunosc cu ce se ocupa acea doamnă.

Când a semnat contractul prezentat de către doamna Coliba nu la citit înainte de al semna. Condițiile au fost discutate, nu au fost scrisă nici o foaie. Doamnei Coliba i-a fost prezentat cazierul juridic. Nu s-a adresat nicăieri pentru recuperarea banilor, deoarece când s-a întors deja

dânsa nu mai era pe adresa indicată în anunț. La moment nu poate spune dacă au fost păstrate aceste bonuri. În cazul în care le va găsi le va prezenta.

- declarațiile părții vătămate Vacaraș Cristina, care în ședința de judecată a declarat, că cu Coliba Natalia nu este în nici un fel de relații. În vara anului 2016 răsfoind ziarul "Unghiul" era scris un anunț că "compania Exclusiv Flai angajează persoane cu pașaport biometric peste hotare". Fiind dat și un număr de telefon. Ulterior a sunat și dumneaei i-a spus că este ofertă în Cehia, și că poate să se apropie pe str. *****u cel Bun 49. Fiind deja acolo, Natalia Coliba i-a informat că plecarea în Cehia îi va cost 100 euro de persoană. Lucrul la cules cireșe. Dânsa le-a comunicat că peste ceva timp îi va anunța când este plecarea. Împreună cu soțul fiind deja în autocar, șoferul le-a comunicat că nu este nici un lucru la cules cireșe și le-a propus ca să se întoarcă înapoi acasă. Deja ajunși în Cehia a făcut cunoștință cu un cuplu și încă 2 persoane, care la fel plecau la lucrul, adică la cules cireșe. La o stație trebuia să îi întâlnească o persoană, dar dâșii au coborât cu o stație în urmă ca să nu fie recunoscuți. Pentru a ieși mai repede din situație au dus valizele în camera de păstrare. Dumnealui neștiind că sunt ei, s-a apropiat și cu cuvinte vulgare i-a întrebat dacă au văzut 5 persoane care au coborât din autocar care se duceau la cireșe. Văzând că este agresiv cu ei i-au comunicat că nu știu nici o persoană. După care au mers și au schimbat banii pentru a putea cumpăra bilete pentru a 2 zi. Omul care îi aștepta îi căuta, văzând că sunt căutați au ieșit din gară și au găsit unde să se ascundă. Umblând pe străzi au găsit o biserică și au stat în curtea ei până s-a înnoptat. Fiind deja seara soțul și cu încă un bărbat care era cu ei au plecat să cumpere bilete. Dumnealui la fel îi căutau prin gară. A doua zi au revenit în țară. Fiind deja în Moldova s-au apropiat la biroul Nataliei Coliba și i-au comunicat tot ce s-a petrecut, și i-a cerut ca să le întoarcă banii suma de 100 euro. Dumneaei a comunicat, că nu a știut persoana cu care lucrase și că banii îi va întoarce, să venă a 2 zi. A 2 zi venind cu un cuplu la dumneaei pentru a lua banii, Natalia Coliba le-a spus că nu mai sunt bani și că îi va telefona când vor fi. Nu i-a mai telefonat, ei au tot telefonat-o nu răspundea, și au decis să intre la biroul dânzei, însă ușa era închisă. A semnat un contract, în contract era stipulată plata pe ore, gazda era pentru cupluri. Contractul a fost încheiat pentru 3 luni. Până la moment inculpa nu i-a întors acești bani. Suma dată pentru ea este considerabilă. În birou cu Coliba mai erau persoane, numele acestora nu le cunoaște. Coliba s-a prezentat ca persoană care duce persoane peste hotare la muncă.

Concretizează, că prin contractul semna s-a oferit loc de muncă în Cehia la cireșe. Contractul la semnat personal și Coliba Natalia, nu ține minte ce calitate era indicată în contract. Soțul la fel a încheiat contract, au fost 2 contracte separate. 100 euro a achitat contractul precum că dumneaei le-a găsit de lucru. A dat acești 100 euro pentru locul de muncă. Dumneaei a promis un loc de muncă. Cu cazare, achitarea se făcea pe ore.

Menționează, că înainte de a semna contractul l-a citit. Nu i s-a eliberat nici un bon fiscal pentru acești bani. Nu a cerut nici un cec, deoarece nu a cunoscut că eliberează cecuri, mai apoi a aflat. Nu era scris în contract, că în caz de refuz banii vor fi restituiți. A mai scris o plângere. Da, conștientizează că poartă răspundere pentru cele declarate în ședința de judecată.

- declarațiile părții vătămate Croitoru Liliana, care în ședința de judecată a declarat, că cu Coliba Natalia nu este în nici un fel de relații. În iulie 2016 a găsit în internet un anunț că în Germania angajează asistente medicale cu contract de muncă pe o perioadă de 6 luni. A telefonat pe numărul care era indicat în anunț. A răspuns o doamnă, căreia i-a comunicat ce dorințe are, și dumneaei i-a recomandat-o pe doamna Coliba. S-au apropiat la oficiu unde era doamna Coliba Natalia, căreia i-a spus că a discutat cu doamna și le-a recomandat să se apropie la ea. Cu doamna Coliba a vorbit ca să îi găsească un post de lucru în Germania în calitate de asistentă

medicală, pe o perioadă de 6 luni. S-au înțeles ca salariul să fie de 1000 euro, cazarea și alimentarea tot să intre în suma dată. În acest sens dumneaei i-a dat lista ce acte să prezint și ce analize să trec pentru a pleca.

Contractul la încheiat în prima zi când a discutat cu doamna Coliba. Când a primit primul salariu pe cont a transferat 400 euro, personal în mână nu a dat nici un leu. Contractul prevedea, că va fi angajată într-o familie ca asistentă medicală ca să îngrijească de o bătrână în stare gravă.

Când a semnat contractul era scris că plecă în Munchen, dar la anchetator când i-a fost prezentat contractul era cu tot alt contract. Era din anul 2015 în această perioadă era în Israel, și era indicat că plecă la muncă în Italia și din Italia a fost transferată în Cehia, însă în octombrie de fapt plecase în Germania în Munchen. Acolo a lucrat timp de 2 săptămâni, și i-a spus să plece, că nu mai au nevoie de ea, și nici nu i s-a achitat pentru aceste 2 săptămâni.

Când a ajuns în Munchen a fost întâlnit de un domn care a dus-o în această familie, nu ține minte numele acestuia. După 2 săptămâni de acest domn a fost cazată într-un hotel de vineri până duminică, deoarece duminică urma să revină în Moldova. Acest hotel era un centru unde trăiau la fel lucrători medicali care achitau doar patul -250 euro. În timp ce stătea în hotel a fost adus un băiat de la spital care locuia cu asistenta medicală într-o cameră, care urma să fi dus la un centru de reabilitare. Băiatul a avut o criză de asfizie, sora cu care locuia a intrat în panică și a fost nevoită până la venirea ambulanței să îi acord primul ajutor. Ulterior a fost angajată oficial, și la primul salariu, undeva în decembrie a transferat banii pe un cont pentru contractul de muncă – 400 euro. Acest cont i-a fost trimis de o doamnă cu care ținea legătura și i-a spus că trebuie să transfere banii. Nu cunoaște cui îi aparține acest cont.

Concretizează, că doamna Coliba nu i-a spus să îi transfer acești bani. Doamna Coliba până la moment nu i-a întors nici un leu, suma dată pentru ea este considerabilă. Susține acțiunea civilă, solicită să-i fie restituiți acești bani de către persoana cu care a încheiat contractul. Nu a fost angajată la muncă din partea doamnei Coliba.

Menționează, că nu a apelat la doamna Coliba pentru a-i întoarce acești bani. A fost chemată în calitate de martor, când a citit contractul a scris o plângere în calitate de parte vătămată. Nu poate răspunde, deoarece nu cunoaște cui a transferat acești bani și pe a cui cont.

- declarațiile părții vătămate Pleșca Marina, care în ședința de judecată a declarat, că cu inculpata nu este în nici un fel de relații. În anul 2016 cu prietenul la acel moment, la momentul actual soț, doreau să plece peste hotare pentru a acumula bani pentru nuntă. A găsit anunțul domnului Iurie pe internet pe 999.md. A telefonat, dumnealui le-a dat adresa oficiului în Chișinău. Acesta l-a spus că dacă vor v*****să aibă cu ei minim 300 euro pentru încheierea unui contract. Au venit în Chișinău la oficiu, nu ține minte adresa. În oficiu era un domn și o doamnă. Nu era domnul Iurie, doamna pare-mi-se era doamna Natalia. A încheiat contractul, li s-a eliberat jumate de bon, jumate de bon a rămas la doamna Natalia. Au achitat acești bani pentru a pleca la muncă peste hotare. Dânsa le-a data contactele și le-a comunicat unde urma să plece. La indicațiile domnului Iurie urma să le spună la ce dată și oră va fi autocarul care va pleca spre Cehia. Pentru prestațiile dumnealui trebuie să achite 100 euro și 100 euro pentru drum. Promisiunea făcută era că vom pleca în Cehia la muncă, la cules cireșe, se va achita săptămânal. Promisiunea a fost făcută atât de doamna Natalia cât și de domnul Iurie. Ei au venit la data stabilită, și au plecat în Cehia, domnul Iurie le-a dat un număr de telefon, al persoanei care să îi întâlnească în Cehia. Acolo au fost întâlniți de domnul respectiv și au fost duși într-un cămin. Acolo mai erau și alți moldov*****și români. Ajunși acolo au înțeles că este trafic de peroane. Acest fapt la înțeles de la persoanele care erau acolo care au spus că trebuie să ne ascundem de poliție, banii nu li se achitau, șeful era o persoană română. Au lucrat o săptămână, nespunând

intențiile pe care le aveau, la sfârșitul săptămânii s-a achitat o sumă de bani pentru cele necesare, nu toată suma. Soțul a căutat pe internet transport și s-au întors acasă.

Solicită să-i fie întorși banii și anume 300 euro persoană. 2000 lei care au fost achitați doamnei Natalia, 100 euro dați domnului Iurie și 100 euro pentru transport. Pe lângă aceasta și transportul aici în țară până la Bălți.

Concretizează, că înainte de a semna contractul la citit, contractul a fost semnat de către ea, soțul său și de către doamna Coliba Natalia. În contract era specificat recrutarea persoanelor la muncă în mai multe țări printre care și Cehia, asigurarea cazării, salariul săptămânal. Au plecat de acolo din motiv că erau mai multe persoane care de mult timp nu au primit salariu, ei primeau săptămânal bani doar strict pentru cele necesare. Erau persoane de etnie ucraineană care așteptau banii de multe luni. Zilnic întorcându-ne de pe câmp trebuia să se ascundă de poliție. Era neoficial, dimineața îi duceau cu autocarul, seara se întorceau pe jos. Nu erau persoanele care au spus că vor fi, erau alte persoane. Pe domnul Iurie încercau să îl telefoneze, acesta nu le răspundea. În cămin erau condiții inumane de trai. Înțelegând, că nu e ceea ce le-au promis, și din start au decis să se întoarcă acasă. Oficial i-a transmis suma de 2000 lei și ceva bani a transmis doamnei. În acea perioadă au împrumutat acești bani pentru a pleca, solicită de a fi întorși. În anul 2020 la poliție nu își amintește ce sumă a indicat.

Menționează, că în contract era indicat că vor pleca peste hotare la muncă, vor fi angajați oficial și vor avea grijă de ei, salariul se va achita la oră în valută cehă. Ei nu au semnat un contract de muncă, au semnat un contract pentru care a achitat și spunându-le că acolo vor semna un contract de muncă. Acum a înțeles ce înseamnă recrutarea persoanelor, la acel moment nu a înțeles.

Solicită încasarea banilor de la doamna Natalia, deoarece dânsa a comunicat că ea poartă răspundere de ei, și va avea grijă. Au avut bon pentru acei 2000 și ceva lei, la moment nu-l mai au. Doamna Natalia a spus că ea este responsabilă.

Va solicita și paguba morală, reieșind din faptul că sunt în a 6-a lună și se simte mai rău, de parcă ar fi ea inculpată.

- declarațiile părții vătămate Pleșca ***u**, care în ședința de judecată a declarat, că cu inculpata Natalia Coliba nu este în nici un fel de relații. Împreună cu soția Pleșca Marina doreau să plece în Cehia, aproximativ în vara anului 2015 exact nu poate spune. Pe internet căutând pe 999.md, unde a găsit anunțul doamnei Natalia. A sunat, li s-a spus să se prezinte la oficiu, adresa nu o ține minte. A doua zi au mers la oficiu, unde era un domn, o doamnă și doamna Natalia. Ei au discutat cu doamna Natalia, care le-a explicat toate condițiile pentru a încheia un contract. S-a încheiat contractul pentru care s-a achitat 2000 și ceva lei pentru persoană, exact nu pot spune. Ajunși acolo vor încheia dreptul de a munci. Dânsul a înțeles că închei un contract de muncă, pentru care a achitat 2000 și ceva lei. Ce prevedea acel contract nu poate spune, deoarece nu ține minte. S-a făcut contactele, s-a achitat sumele și li s-a spus că la autocar va fi domnul Iurie căruia să îi dea câte 100 euro de persoană, și să achite drumul, la fel câte 100 euro de persoană. Li s-au dat contractele, au achitat contractele, peste o zi, sau două au plecat în Cehia. La autobuz au fost întâlniți de către domnul Iurie căruia i-a achitat câte 100 euro de persoană și drumul după care au plecat în Cehia. Ajunși acolo au fost întâlniți de un român, care ie-a dus la cazare, și a doua zi au ieșit direct la muncă. A doua zi au întrebat când vor încheia contractele pentru a sta liber. Persoanele date au început a râde, spunând că aici nu se face nici un contract, totul este o amăgeală. Acolo a fost la cules cireșe. A doua zi iarăși a întrebat : Când se vor face actele, contractele? Persoanele de acolo care erau, au spus că ei sunt de jumate de an și nu se face nimic. Văzând această situație au făcut bani de drum și pentru a ne întoarce acasă. Peste 3-4 zile s-au

dus la muncă când a dat să se întoarcă acasă patrula poliția. Au fugit și s-au întors pe jos. Când a văzut această situație, a vorbit cu soția că vor face bani de drum și ca să plece acasă. Ajungând acasă și au sunat-o pe doamna Natalia și i-au spus care este situația acolo, totodată i-au spus să le întoarcă banii, deoarece nu a fost nici un tolac din asta. La ce ea a spus că vor hotărât și să o sune peste câteva zile. Ulterior încercând să o sune, dânsa nu răspundea, telefonul deconectat, încercau de pe alte numere de telefon, văzând că sunt ei nu răspundea.

Până la moment banii nu au fost restituiți. Solicită de a fi restituită suma achitată dumneaei și lui domnul Iurie

Partea vătămată Rotaru *****fiind legal citată nu sa prezentat, acuzatorul de stat dispunând de ordonanță de aducerea silită a lui Rotaru *****a fost în imposibilitatea asigurării prezenței în ședința de judecată, instanța ținând cont de faptul că cauza se află pe rol din 02.06.2022 a considerat posibil examinarea în lipsa acesteia. Ne căutând la faptul imposibilității audierii părții vătămate Rotaru *****în ședința de judecată, prin cumul de probe prezentate de către acuzatorul de stat și cercetate în ședința de judecată se face dovada vinovății inculpate Coliba Natalia în comiterea infracțiunii incriminate.

- declarațiile părții vătămate Zmeu *****, care în ședința de judecată a declarat, că cu inculpata Coliba Natalia nu este în nici un fel de relații. Aproximativ cu 5-6 ani în urmă, în 29.11.2016 s-a uitat pe anunțuri numărul de telefon, am telefonat i-a răspuns o doamnă care i-a spus să se apropie la oficiu pe str. *****u cel Bun. S-a apropiat și i-a lămurit ce oferte aveau. Dumneai i-a propus contract de muncă peste hotare. Au ajuns la o înțelegere cu doamna Coliba. Au semnat contractul de muncă, nu ține minte ce era stipulat în contract. A achitat în aceeași zi 4 000 lei. Ulterior a fost la ea și i-a spus că nu se primește în Austria, dar în Cehia este posibil. A refuzat de a pleca în Cehia și a cerut să i se întoarcă banii pe care i-a achitat. Până la moment banii nu i-a primit.

Menționează, că nu poate spune ce salariu i-a fost propus. Deține actul precum că a efectuat achitarea. Până la moment banii nu i-a primit, a fost și la oficiu, ușa era închisă. A telefonat-o și de pe numărul de telefon al său și străine, dar nu răspundea. Suma dată pentru mine este considerabil. Nu intenționez să înaintez o acțiune civilă, careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpată nu are.

- declarațiile martorului Postolachi Victoria, care în ședința de judecată a declarat, că cu doamna Coliba Natalia nu este în relații de rudenie. Prin 2016 luna mai, fiind în concediu de maternitate cu primul copil căuta ceva adițional. A găsit un anunț pe site-ul Civic.md că oferă loc de muncă manager resurse umane. A expediat CV și în decurs de o oră a fost apelată. S-a prezentat sâmbătă la interviu. Pe atunci era str. *****u cel Bun. Acolo a discutat cu Natalia Coliba și a fost acceptată. Deja de luni a început activitate în calitate de manager resurse umane. A lucrat undeva 2-3 luni, salariul avea vreo 6000 lei. Ceea ce ține de activitate : răspundea la apeluri și informa potențialii clienți de ofertele de lucru pe care le dădea doamna Natalia.

Erau oferte, anunțurile erau deja de dumneai. Persoanele când veneau, ele erau deja informate. Dânsa avea contracte de muncă cu persoanele care oferea locuri de muncă în Italia, Cehia și Maria Britania.

Firma se ocupa cu recrutarea în câmpul muncii, într-un fel informa – ajuta ca să găsească locuri de muncă peste hotare. Erau niște locuri de muncă sezoniere. A fost cineva care s-au întors și-au avut pretenții la condițiile de trai, după care au venit de la organele de stat pre faptul că clienții au depus plângeri, asta a făcut-o să rupă orice relații de muncă.

Doamna Natalia le promitea un loc de muncă. Erau situații când persoana discuta direct cu angajatorul înainte de plecare. Doamna Natalia oferea oferte de muncă. Contractele care erau

semnate erau ca un fel de informare. Doamna oferea oferte de muncă. După ce se ancheta și li se elibera bonul acele persoane cunoșteau unde și pentru ce pleacă.

Li se oferea un loc de muncă, un loc de muncă unde era să fie cazat, un salariu din câte își amintește după ore și în ce țară.

Între doamna Natalia și angajatorul era un contract de prestarea serviciilor unde își asuma răspunderea, persoana de acolo își asuma răspunderea pentru careva situație. Doamna Natalia încasa acești bani pentru ajutor ca persoana dată să aibă un loc de muncă și un salariu. Ceea ce cunoștea le comunica și persoanelor care se prezenta la oficiu.

Menționează, că contractul era semnat de către doamna Coliba. În care personal avea atribuții îl semna personal cu persoana care se prezenta, sau mai putea fi semnat de către colegă. Coliba Natalia avea calitate de administrator. Referitor la contracte probabil că și personal a semnat, dar putea să fie blanchete deja semnate de doamna Coliba Natalia. Din câte ține minte se achita suma de 7000 lei în două tranșe pentru un contract. Din câte ține minte 3500 lei. Banii se achita în oficiu, pentru care se elibera cec și se înregistrau în registrul de stat. Se ducea o evidență la bani. Acești bani îi puneau în safeu. Mai departe nu cunoaște cine lua acești bani, că contabilă sau doamna Natalia nu cunoaște.

Menționez că, dacă în această perioadă veneau foști clienți sau clienți nemulțumiți care solicitau returnarea banilor, doamna Natalia la toți le returna banii, putea să intre și în minus. Le returna suma integral. După plecarea ei din câte știe firma dată a mai activat. Cât timp nu cunoaște.

Au fost clienți mulțumiți care au fost în Maria Britania la depozite. Totul s-a pornit din Cehia că s-a întors nemulțumit și ulterior a plecat în Maria Britanie.

Doamna Natalia returna banii, care a fost procedura nu o cunoaște. Dumneai discuta cu ei la direct nu a fost prezentă la discuții.

- declarațiile martorului ***Vasile**, care în ședința de judecată a declarat, că cu Coliba Natalia nu este în relații de rudenie. Coliba Natalia în calitate de director închiria o cameră/oficiu din cadrul clădirii Seremed, în bază de contract. Toate acestea au avut loc în anul 2016. La început se achita regulat, careva restante nu erau. Contractul se încheia la un an minim, în cazul în care nu erau careva întrebări - pretenții unul față de altul se prelungea contractul. La început achita regulat, iar peste o perioadă nu mai achita, se acumulase datorii. La acea vreme se acumulase o datorie în sumă de 21 000 lei. Însă după ce a fost preîntâmpinată dumneai a părăsit camera, a lăsat mobilierul dânsului acolo, un computer, un telefon, și altele. Careva pretenții față de dumneai nu au, s-au folosit de aceste bunuri. Peste o perioadă s-a apropiat pentru suplinirea datoriei, dar a rămas doar cu discuția. De la început a întrebat-o cu ce se va ocupa, dânsa a comunicat că va contracta persoane care doresc să muncească peste hotare. La început nu a fost de-acord, deoarece va fi flux foarte mare, la ce dânsa i-a spus că nu va fi, că vor fi persoane cu studii superioare. Nu ține minte cât a activat, aproximativ un an, anul 2016.

După plecarea acesteia veneau persoane și întrebau de firma dată. Dânsul a anunțat paza ca să le comunice că firma dată nu mai activează. Ei spuneau precum că ultima avea careva datorii față de ei, nu a intrat în intrat în esență, deoarece nu îl interesa. După o perioadă dânsa la sunat la care i-a spus să vină să își ia bunurile pe care le lăsase. La ce i-a spus, că va acumula banii și va achita. Peste o perioadă s-au întâlnit și au discutat referitor la datorie. la ce dânsa a spus că bunurile rămase le estimase la datoria pe care o avuse față de el. La ce el i-a zis "dumnezeu cu tine". Acestea au avut loc cam aproximativ peste un an după ce a plecat, prin perioada pandemiei.

Cunoaște că Coliba acorda servicii de angajare, deoarece înainte de a încheia contractul a

[illegible]

interpelare DP mun.Chișinău nr. 9829 din 20.06.2018; copia răspuns CCPI al IGP nr.34/33-17313-18 din 18.09.2018; copia interpelare DP mun.Chișinău nr.11124 din 09.07.2018; copia răspuns CCPI al IGP nr.34/33-13144-18 din 18.07.2018; copia interpelare DP mun.Chișinău nr. 6417 din 22.04.2018; copia răspuns SRL„SIMPALS nr.34/380 din 03.07.2018; copia cerere de anexare a materialelor la cauză penală din 22.11.2018; Registrul pentru păstarea contractelor de mediere, cusut, sigilat cu sigila nr.8, Registru mașinii de casă și control cusut și sigilat pe 70 pagini SRL „*****”, Set de acte SRL„*****” (contracte de consultanță/mediere, cereri, recepisă, acte personale) cusut și sigilate cu sigila nr.1, Set de acte SRL „*****” (contracte de consultanță/mediere, cereri, recipisă, acte personale) cusut și sigilate cu sigila nr.2, Set de acte SRL „*****” (contracte de consultanță/mediere, cereri, recipisă, acte personale) cusut și sigilate cu sigila nr.3, Set de acte SRL „*****” (contracte de consultanță/mediere, cereri, recipisă, acte personale) cusut și sigilate cu sigila nr.4, Set de acte SRL „*****” (contracte de consultanță/mediere, cereri, recipisă, acte personale) cusut și sigilate cu sigila nr.5. (vol. 3, f-d. 6-8);

- **Procesul-verbal de examinare din 10.03.2020**, conform căruia au fost examinate actele ridicate la 21.02.2020, prin care se confirmă încheierea contractelor de mediere cu părțile vătămate Nogalî ***** *****, Chereg Vitali *****, Gonciar Elena *****, Vacaraș Cristina *****, Pleșca *****u *****, Pleșca Marina *****, Rotaru *****, Colța Vladislav *****, Dastic Piotr *****, Zmeu ***** și Cială Liliana *****, precum și pereceperea de la aceștia a mijloacelor bănești. (vol. 9 , f.d. 1-31);

- **Procesul-verbal de ridicare din 13.01.2022**, conform căruia din cadrul cauzei penale nr.2018890558, au fost ridicate copia procesului-verbal de audiere a martorului Podrea Laurențiu din 14.09.2018, copia procesului-verbal de audiere a martorului Marînov Veaceslav din 14.09.2018, copia procesului-verbal de audiere a martorului *****Valentina din 23.07.2018, copia procesului verbal de audiere a martorului *****Vasili din 12.09.2018, copia ordonanei de punere sub o nouă învinuire a lui Coliba Natalia din 26.06.2018 pe marginea cauzei penale nr.2016022689, copia raportului cu propunere de terminare a urmăririi penale și expedierea cauzei penale în judecată din 08.12.2018 emisă pe marginea cauzei penale nr.2016022689. (vol. 9, f.d.56-57);

- **Procesul-verbal de examinare din 17.01.2022**, conform căruia au fost examinate actele ridicate și 13.01.2022.(vol. 9, f.d.148-149).

Potrivit Ordonanței de punere sub învinuire din 26 iunie 2018 (vol. IX, f.d.72-81) Coliba Natalia *****, este învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (4) Cod penal al Republicii Moldova, perioadă în care articolul 190 Cod penal avea următorul conținut ”(1) Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani. (2) Escrocheria săvîrșită: b) de două sau mai multe persoane; c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani. (2¹) Dobîndirea prin escrocherie a bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe

un termen de pînă la 5 ani. (3) Escrocheria săvîrșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 unități convenționale. (4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) săvîrșite în proporții mari, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani. (5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) săvîrșite în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, norma de incriminare din această cauză – art. 190 Cod penal, a fost modificată, după cum urmează: „În dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”; în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Potrivit Ordonanței de punere sub învinuire din 07 februarie 2022 (vol. X, f.d. 41-46) și din 27 mai 2022 (f.d.87-92), dar și Rechizitoriului Coliba Natalia *****, este învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal al Republicii Moldova, conform modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018.

Potrivit procesului-verbal privind corectarea erorilor materiale potrivit art. 53, 249 Cod de procedură penală, procurorul a solicitat a introduce în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu ”lit. c)”, corect fiind înaintată învinuirea în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) și d) din Cod penal.

Potrivit actului de învinuire din 27 mai 2022, perioadă în care articolul 190 Cod penal avea următorul conținut „(1) Escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani. (2) *Escrocheria săvîrșită: b) de două sau mai multe persoane; d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani”*.

Ulterior, prin Legea nr. 247/29.07.2022, pentru modificarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 267-273/566 în vigoare din 26.08.2022, au fost introduse modificări la Codul penal astfel că, articolul 190 Cod penal avea următorul conținut „(1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani. (2) *Escrocheria săvîrșită: a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false; b) de două sau mai multe persoane; c) cu cauzarea de daune în proporții*

considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani”.

Prin urmare instanța de judecată constată că la data înaintării învinuirii din 27 mai 2022 inculpatei Coliba Natalia, de comiterea infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, în dispoziția alineatului (2), litera c) nu se regăsea în redacția Codului penal, iar consecința „daune considerabile” era inclusă în art. 190 alin. (1) Cod penal.

Astfel, la caz, modificările aduse art. 190 din Codul penal prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022 nu au exclus fapta incriminată sau semnele acesteia în substanța sa, ci i-au oferit doar o formulare diferită, dar ne semnificativă, cu excluderea doar a calificativului daunelor considerabile și reținera acestuia drept o circumstanță agravantă, care în acest caz poate fi imputată inculpatului conform noilor modificări prin prisma unei circumstanțe agravante, or maximul sancțiunii a fost redus până la 5 ani.

Prin urmare, acuzatorul de stat a reținut în acțiunile inculpatei Coliba Natalia semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment nu erau prevăzute de legea penală. În acesta caz, acuzatorul de stat prin prisma art. 282-283 CPP, urma să înainteze o nouă învinuire inculpatei Coliba Natalia conform modificările aduse art. 190 din Codul penal prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, prin prisma unei circumstanțe agravante, dar nu proces verbal privind corectarea erorilor materiale potrivit art. 53, 249 Cod de procedură penală, prin care se solicită a introduce în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu ”lit. c)”.

Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art. 10 alin. (1) Cod penal, Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Conform art. 113 Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

De asemenea, conform art. 325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal, stabilește răspunderea penală pentru Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau

anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, și cu cauzarea de daune considerabile.

Potrivit actelor de învinuire, faptele imputate inculpatei Coliba Natalia ***** au fost comise pe parcursul anului 2016.

În conformitate cu prevederile art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Potrivit art.9 Cod penal, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Ultima modificare a normei prevăzute la art.190 Cod penal a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative nr.247 din 29.07.2022 în vigoare din 26.08.2022.

Art.190 alin.(1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptelor infracționale) stabilea răspunderea penală pentru Escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Art.190 alin.(2) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptelor infracționale) stabilea răspunderea penală pentru (2) Escrocheria săvârșită: b) de două sau mai multe persoane, c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile și d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

De asemenea, prevederile art. 190 alin. (2) din Codul penal în modalitatea expusă prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, stabilesc răspunderea penală pentru aceleași acțiuni expuse supra, însă reformulate de legiuitor, adică pentru escrocherie, ce denotă sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, săvârșită de b) două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Prin aceeași Lege nominalizată supra, aliniatul (2) al art.190 Cod penal a fost completat cu lit.c), care prevede agravanta - cu cauzarea de daune în proporții considerabile, care a fost reținută în privința inculpatei Coliba Natalia prin actele de învinuire, pe cauza penală.

Cu privire la claritatea și previzibilitatea noilor modificări, care urmează să fie reținute la caz, instanța argumentează că Curtea Constituțională prin decizia sa nr. 126 din 15 noiembrie 2018 a admis anterior că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost de fapt detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării interpretării extensive defavorabile, argument care denotă în acest caz că nu a fost urmărit scopul excluderii infracțiunii prevăzute în redacția veche, ci doar consolidarea acesteia, iar prin noile modificări fiind vădit același sens al dispoziției normei penale în accepțiunea instanței (§§ 20, 23-25 din Decizia CC nr. 126/2018).

De asemenea, Curtea a concretizat că ține de competența instanțelor de judecată să interpreteze, să clarifice și să înlăture dubiile referitoare la aplicarea articolului 190 din Codul penal, iar în acest context, și Curtea Europeană a menționat că va exista întotdeauna un element de incertitudine cu privire la sensul unei noi dispoziții legale până când va fi interpretat și aplicat de instanțele naționale (a se vedea Perinçek v. Elveția, 15 octombrie 2015 [MC], §§ 135, 138; Jobe v. Regatul Unit (dec.), 14 iunie 2011; Dmitriyevskiy v. Rusia, 3 octombrie 2017, § 82).

În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art.51 alin.(1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanță de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

Soluționând chestiunile indicate la art.385 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că fapta de săvârșirea căreia este învinuită inculpata Coliba Natalia ***** a avut loc și aceasta a fost comisă de inculpată.

Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată a reieșit din cele ce succed.

În continuare instanța de judecată va da apreciere dacă fapta inculpatei Coliba Natalia întrunește elementele constitutive ale componenței infracțiunii prevăzute art.190 alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal.

Infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal, reprezintă o formă agravată a componenței de infracțiune prevăzută la art.190 alin.(1) Cod penal, ceea ce înseamnă că pentru a fi posibilă stabilirea elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal, urmează mai întâi de toate de stabilit existența elementelor componenței de bază a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, și suplimentar, să fie dată apreciere semnelor specifice circumstanțelor agravante prevăzute la art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal, în baza cărora au fost încadrate faptele inculpatei.

Respectiv, în primul rând instanța de judecată va da apreciere elementelor componenței de bază a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal.

Astfel, *obiectul juridic principal* al infracțiunii date îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Subsidiar, *obiectul juridic secundar* al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și la minimul necesar de încredere.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal constă în totalitatea condițiilor cerute de norma de incriminare privitoare la actul de conduită pentru existența infracțiunii. Astfel, latura obiectivă a infracțiunii se caracterizează printr-un grup de semne ce determină aspectul exterior al comportamentului persoanei. Sunt recunoscute următoarele semne ale laturii obiective: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv al cărui mărime are un caracter considerabil; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin intermediul inducerii în eroare făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din urmă caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Escrocheria este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

În speță, instanța de judecată apreciază că în acțiunile lui Coliba Natalia sunt întrunite semnele constitutive ale escrocherie, or, acesta a realizat acțiunea de inducerea în eroare a părților vătămate Nogali *****, Chereg Vitali, Gongear Elena, Vacaraș Cristina, Pleșca *****, Pleșca Marina, Rotaru *****, Colța Vladislav, Dastic Piotr, Zmeu *****, Rotaru *****și Cială Liliana , în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinat de un comportament dolosiv și viclean.

Cu referire la urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, a cărui mărime se valorifică în quantum bănesc, manifestă un caracter considerabil pentru părțile vătămate, iar legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile este una dovedită prin probe administrate la faza de urmărire penală, descrise anterior.

Cu referire la prejudiciul considerabil, instanța atestă că potrivit art. 126 alin. (2) din Codul penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și

venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimelor, care la caz s-a demonstrat a fi una nefavorabilă, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, din materialele dosarului penal, în cumul cu alte circumstanțe, precum declarațiile personale a părților vătămate inclusiv în cadrul sesizării sale și audierii acestora cu privire la considerabilitatea bunurilor sustrate, nemodificate pe parcursul procesului penal, importanța mijloacelor bănești sustrate pentru acestea, care sunt importanți și necesari în activitatea părții vătămate zilnic, din care acesta inclusiv a fost pus în situația să împrumute, denotă a priori o limitare în obținerea unor venituri exorbitante, care în ansamblu confirmă trăsăturile considerabile ale prejudiciului cauzat.

Analizând dispozițiile normelor din Partea specială a Codului penal observăm că numai unul dintre semnele laturii obiective enumerate anterior caracterizează absolut toate componentele infracțiunii. Acest semn este fapta prejudiciabilă (fapta materială).

Fapta prejudiciabilă (fapta materială) reprezintă semnul principal al laturii obiective și constă din actul de conduită interzis. Activitatea fizică ce constituie semnul material al laturii obiective a infracțiunii este desemnată de legiuitor printr-o expresie denumită „verbum regens”. Fără o activitate exterioară nu poate exista infracțiunea. Deci, orice infracțiune reprezintă o faptă, o activitate materială care se manifestă sub formă de acțiune sau inacțiune.

Acțiunea infracțională este aceea prin care se face ceva ce nu trebuie de făcut, ce este interzis printr-o normă de conduită prohibitivă; ea realizează încălcarea unei interdicții și realizează o acțiune ilicită.

Inacțiunea, sub care se mai poate manifesta fapta prejudiciabilă, înseamnă un comportament pasiv al persoanei, în prezența obligației și posibilității de a acționa într-un anumit mod, ordonat de lege.

În art. 190 Cod penal, noțiunea de „*dobândire ilicită*” are sensul autentic de „*sustragere*”. Nu există nici un temei de a afirma că escrocheria nu este o infracțiune săvârșită prin sustragere.

În doctrină se indică că, acțiunile adiacente a faptei prejudiciabile: înșelăciunea sau abuzul de încredere nu constituie metode ale sustragerii. Ele reprezintă modalități ale acțiunii adiacente care subzistă alături de sustragere, privită ca acțiune principală. Având un rol ajutător, recurgera la înșelăciune sau la abuz de încredere se produce nu ca un scop în sine, ci în vederea trecerii în sfera patrimonială a făptuitorului (sau a altor persoane) a bunurilor aparținând persoanei înșelate sau de a cărei încredere s-a abuzat. Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit de a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din jur (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Prin „înșelăciune” se înțelege, după caz: 1) dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă); 2) trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă). În altă privință, în dependență de *modus operandis*, modalitățile înșelăciunii sunt: - înșelăciunea

verbală; - înșelăciunea în formă scrisă; - înșelăciunea sub forma unor acțiuni concludente (purtarea uniforme de către persoana care nu are acest drept; simularea unei maladii pentru a obține actul ce confirmă dreptul făptuitorului de a primi foloase materiale; folosirea unor acte sustrase sau găsite etc.).

În funcție de circumstanțele pe care le vizează înșelăciunea, aceasta cunoaște următoarele modalități: - înșelăciunea cu privire la persoana făptuitorului sau a altcuiva (în acest caz, înșelăciunea poate avea ca obiect: identitatea persoanei; calitățile de fapt sau de drept ale persoanei; relațiile cu alte persoane etc.); - înșelăciunea cu privire la bunurile pe care făptuitorul le oferă victimei, bunuri care reprezintă mijlocul de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal, nu obiectul material al acesteia (în cazul dat, înșelăciunea are ca obiect: existența bunurilor; apartenența bunurilor; calitatea bunurilor; cantitatea bunurilor etc.); - înșelăciunea cu privire la anumite acțiuni sau evenimente (de exemplu, cu privire la: cazul asigurat; dispoziția unor terțe persoane privind bunurile; faptul executării unei anumite lucrări; faptul achitării banilor pentru bunurile primite; efectuarea unor cheltuieli etc.); - înșelăciunea cu privire la promisiuni (în asemenea cazuri, făptuitorul face promisiuni false, de la bun început neavând nici o intenție să-și onoreze angajamentul.

Însă, de fiecare dată, anume aceste promisiuni, determinate de necesitățile de moment ale victimei, sunt cele care condiționează transmiterea banilor către făptuitor. Pentru a economisi bani și timp, victima se lasă convinsă de făptuitor că anume el este cel care îi va soluționa - rapid și calitativ - problema.

În continuare, cea de-a doua modalitate sub care se înfățișează acțiunea adiacentă în cazul infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal este abuzul de încredere. În ipoteza abuzului de încredere, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă. Spre deosebire de înșelăciune, în ipoteza abuzului de încredere nu poate fi concepută săvârșirea spontană a infracțiunii, fără o etapă de pregătire relativ îndelungată; - înșelăciunea, ca modalitate a acțiunii adiacente în cadrul faptei prejudiciabile prevăzute la art. 190 Cod penal, comportă suficiență prin ea însăși.

La fel, se notează că neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un act juridic nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului.

Latura subiectivă a infracțiunii se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe: - situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care își asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției; - lipsa de fundamentare economică a caracterului irealizabil al angajamentului asumat; - lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului; - achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; - prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

Pe cale de consecință, un alt aspect, considerat extrem de important de instanță, ce ține de delimitarea infracțiunii de escrocherie și încălcarea normelor de drept civil se referă la: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; și/sau prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Astfel, temeiul aplicării răspunderii, potrivit art. 190 Cod penal, apare doar în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Atunci când este vorba de două subiecte ale unui raport juridic, trebuie verificată, înainte de toate, ipoteza egalității lor în drepturi. Și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale.

Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu art. 190 Cod penal, dacă: 1) există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea ori pe calea acțiunii civile; 2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat.

Astfel, sub incidența art. 190 Cod penal trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încapе îndoială că atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are etc., el își demonstrează rea-voința în raport cu victima.

Instanța de judecată apreciază că în speță, inculpat Coliba Natalia a comis infracțiunea imputată cu intenție directă. Or, potrivit celor constate în cadrul ședinței de judecată se atestă că Coliba Natalia a avut intenția de a identifica persoane care urma să încheie un contract de mediere fără număr cu SRL„*****”, pentru angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene, pentru care fapt a dobândit ilicit mijloace financiare fără a-și îndeplini obligațiile asumate, iar banii i-a înșușit și i-a folosit în scopuri personale.

Obiectul material al infracțiunii în cauză îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, în spețe existând în mijloacele băneștii dobândite ilicit de inculpată în cuantum de 39351,20 lei.

În subsidiar, conform art. 459 alin. (5) din Codul civil bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv banii, iar conform art. 455 din Codul civil, prin bunuri se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civil

În speță instanța de judecată apreciază că Coliba Natalia prin acțiunile sale a atentat la relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor părților vătămate Nogali *****, Chereg Vitali, Gongear Elena, Vacaraș Cristina, Pleșca *****, Pleșca Marina, Rotaru *****, Colța Vladislav, Dastic Piotr, Zmeu *****, Rotaru *****și Cială Liliana , sub pretextul angajării legale la muncă bine plătită în țările Uniunii Europene prin intermediul web site-urilor www.999.md, www.rabota.md și ziarelor, a plasat anunțuri publicitare precum că oferă locuri de muncă peste hotarele Republicii Moldova pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașapoartelor biometrice.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, potrivit art.21 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 16 ani.

La momentul comiterii infracțiunii, inculpata Coliba Natalia avea vârsta de 31 ani, și era responsabilă.

Respectiv, inculpata Coliba Natalia întrunește semnele subiectului infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal.

După cum a fost menționat supra, Coliba Natalia a fost pus sub învinuire și deferit justiției pentru comiterea infracțiunii de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților, actului juridic anulabil ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv, săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, și cu cauzarea de daune considerabile, prevăzută la art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal.

Respectiv, în continuare instanța de judecată va da apreciere agravantei prevăzute la art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal, care i-a fost imputată inculpatei Coliba Natalia prin actele de învinuire, acuzare susținută în ședința de judecată de către acuzatorul de stat instanța de judecată reține, că pentru a imputa făptuitorului circumstanța agravantă prevăzută de lit.b) al art.190 alin.(2) Cod penal – „de două sau mai multe persoane”, este necesar infracțiunea să fie săvârșită în coautorat sau de către o persoană care întrunește semnele subiectului infracțiunii, în comun cu una sau mai multe persoane care nu întrunesc aceste semne.

Instanța de judecată reține că Coliba Natalia este pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în privința cărora prin Ordonanța din 27 mai 2022, emisă de către procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Principal, *****Bunica, cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată.

Respectiv, instanța de judecată atestă că agravanta prevăzută la art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal este întrunită.

Cu referire la agravanta prevăzută la art.190 alin.(2) lit.d) Cod penal, care i-a fost imputată inculpatei Coliba Natalia prin actele de învinuire, acuzare susținută în ședința de judecată de către acuzatorul de stat instanța de judecată reține că semnul calificativ – cu folosirea situației de serviciu, indicat în prevederile art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal și incriminat inculpatului, poate fi reținut deoarece acesta este întrunit, în cazul în care subiectul infracțiunii are calitatea specială de persoană cu funcție de răspundere, persoană publică, persoană cu funcție de demnitate publică sau persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală. Astfel, având în vedere faptul că inculpat la data săvârșirii infracțiunii deținea calitatea de fondatoare și administratoare a SRL „*****”.

Reieșind din cele enunțate supra, audiind participanții la proces, cercetând probele prezentate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, reieșind din limitele învinuirii înaintate, instanța de judecată consideră că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatei Coliba Natalia în comiterea infracțiunii de escrocherie, escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților, actului juridic anulabil ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv, săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, și cu cauzarea de daune considerabile care a fost just încadrată în baza art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal.

Cu privire la aplicarea prescripției pentru tragerea la răspundere penală.

Procurorul Liliana Beșliu a solicitat ca inculpata Coliba Natalia să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal, și să-i fie stabilită pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 2 ani cu ispășirea pedepsei în

penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani. Acțiunile civile înaintate să fie admise integral.

Apărătorul inculpatei Coliba Natalia, avocatul Pavel Struna a solicitat să fie pronunțată sentință de achitare, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate. Părțile vătămate au semnat contract de prestări de serviciu și se pot adresa în instanța de judecată pentru încasarea prejudiciului. Sunt relații civile. În cazul în care instanța va ajunge la concluzia de a o recunoaște vinovată pe Coliba Natalia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal, solicită ca să fie aplicată Legea cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021.

În continuare, instanța precizează că în fapt, conform probelor administrate ultima infracțiune constatată prin această a fost considerată consumată real pe parcursul anului 2016, iar componența de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) și d) din Codul penal, stabilește în prezent, după modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, o sancțiune inclusiv cu închisoare *de la 1 la 5 ani*.

Respectiv, conform art. 16 alin. (3) din Codul penal, prin prisma art. 10 din Codul penal, infracțiunile comise în cazurile pendinte se consideră deja infracțiuni mai puțin grave, adică faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) din Codul penal, persoana *se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave*.

Instanța mai statuează că potrivit art. 53 lit. g) din Codul penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

În aspect procesual, reieșind din condițiile art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă *fără stabilirea pedepsei*, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau *al expirării termenului de prescripție*.

În subsidiar, potrivit alin. (6) din art. 389 al Codului de procedură penală, la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, a sentinței de condamnare *fără stabilirea pedepsei*, instanța *argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal*, adoptă sentința dată.

Pe cale de consecință, instanța atestă că fapta prejudiciabilă a fost constatată și a fost comisă de către Coliba Natalia ultima infracțiune având loc pe parcursul anului 2016, ce reiese conform probelor cercetate nemijlocit în instanța de judecată și apreciate prin prezenta sentință.

Concomitent, instanța a stabilit că inculpatul nu a fost anterior condamnat, și prin accesarea portalului oficial al instanțelor, nu s-au stabilit comiterea altor infracțiuni în această perioadă până la adoptarea prezentei sentințe.

Subsecevent, instanța precizează că la ședințele de judecată, inculpata nu s-a prezentat eschivându-se de la prezentarea în ședințe în privința acesteia fiind pornit dosar de căutare cu nr. *****din 13.10.2022.

În acest context, instanța relevă că potrivit art. 60 alin. (2) – (5) din Codul penal, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, iar în cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni, prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.

Concomitent, prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani, calcularea prescripției în acest caz începând din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi.

De asemenea, curgerea prescripției *se suspendă* dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată și în aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării, însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

În aceste condiții, instanța mai relevă că potrivit prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, se opinează spre liberarea de pedeapsă penală a inculpatei, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, iar din conținutul normei substanțiale prevăzute la art. 60 alin. (1) din Codul penal, se statuează spre liberarea de răspundere penală a persoanei.

Din aceste considerente, instanța conchide că în conformitate cu art. 89 alin. (1) din Codul penal, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărârea instanței de judecată, iar prin liberarea de răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 53 coroborat cu art. 60 din Codul penal, se susține teza stingerii dreptului statului de a mai pedepsi și a obliga infractorul să suporte consecințele faptei sale.

În acest mod, liberarea de răspundere penală a persoanei constituie o circumstanță care *ameliorează într-un sens mai larg situația persoanei* ce a comis infracțiunea, astfel fiind mai incidentă în speță aplicarea instituției liberării de răspundere penală.

Astfel, din materialele cazului, instanța reține că inculpata nu s-a sustras de la urmărirea penală, eschivându-se de la prezentarea în ședințe în privința acesteia fiind pornit dosar de căutare cu nr. *****din 13.10.2022, iar în privința sa nu atestă în cauza penală alte hotărâri definitive privind săvârșirea altor infracțiuni, iar mai mult, fiind analizat Portalul Național al Instanțelor de Judecată, expus pe pagina oficială <https://instante.justice.md/>, nu se atestă alte cauze penale cu participarea în calitate de inculpat a lui Coliba Natalia și respectiv nu sunt incidente prevederile alin. (8) din art. 60 din Codul penal, motiv pentru care instanța va emite o sentință de condamnare în privința inculpatei Coliba Natalia, fără a-i fi aplicată o pedeapsă penală, reieșind din prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală și cu liberarea de răspundere penală a acestuia, conform art. 60 alin. (1) din Codul penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală pentru fiecare episod în parte.

Acțiunile civile înaintate.

În conformitate cu prevederile alin. 1) al art. 61 Cod de Procedură Penală, *parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuțului, învinuțului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.*

Mai mult decât atât, conform prevederilor alin. 2) al art. 61 Cod de Procedură Penală, *recunoașterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată.*

Potrivit art 221 alin.(1) CPP RM, *acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.*

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, *”cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune”.*

În conformitate cu prevederile art. 2036 alin.(1) Cod civil, *”în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri”.*

Potrivit art. 2037 alin.(1) al Codului civil, *”mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate”.*

Instanța menționează și jurisprudența CtEDO, cauza Ernst vs Belgia (15.07.2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că *”atunci cînd victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, acesta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobîndirea calității de parte civilă, în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.*

La data de 29.07.2022, prin încheierea protocolară a instanței, Goncear Elena a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 29.07.2022, Goncear Elena, în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 3 000 lei /f.d. 192, Vol. X/.

La data de 12.12.2022, prin încheierea protocolară a instanței, Vacaraș Cristina a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 12.12.2022, Vacaraș Cristina, în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 2 203 lei /f.d. 214, Vol. X/.

La data de 12.12.2022, prin încheierea protocolară a instanței, Croitoru Liliana a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 12.12.2022, Croitoru Liliana, în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 400 euro și a prejudiciului moral în sumă de 4 000 euro /f.d. 216, Vol. X/.

La data de 15.12.2022, prin încheierea protocolară a instanței, Pleșca Marina a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 15.12.2022, Pleșca Marina, în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 2 000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 2 000 lei /f.d.231, Vol. X/.

La data de 15.12.2022, prin încheierea protocolară a instanței, Pleșca *****u a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 15.12.2022, Pleșca *****u, în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 2 000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 2 000 lei /f.d.231, Vol. X/.

La data de 13.02.2023, prin încheierea protocolară a instanței, Colța Vladislav a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 13.02.2023, Colța Vladislav, în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 580 euro și 2 100 lei /f.d. 213, Vol. X/.

La data de 26.04.2023, prin încheierea protocolară a instanței, Nogali ***** a fost recunoscută în calitate de parte civilă în prezenta cauză penal.

Tot la data de 26.04.2023, Nogali ***** , în calitate de parte civilă a depus o acțiune civilă față de inculpatei Coliba Natalia, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 2 300 lei și a prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei/f.d. 229, Vol. X/.

Referitor la **prejudiciul material** pretins de către părțile vătămate și civile Gonciar Elena, Vacaraș Cristina, Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Colța Vladislav, Nogali ***** , instanța de judecată reține următoarele.

Conform art.387 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Având în vedere circumstanțele cauzei penale, instanța de judecată apreciază că părțile vătămate și civile Gonciar Elena, Vacaraș Cristina, Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Colța Vladislav, Nogali ***** nu au prezentat probe certe și veridice pentru a justifica cuantumul prejudiciului material invocat, or, instanța de judecată nu este în măsură să aprecieze cuantumul prejudiciului material solicitat în lipsa careva acte confirmative.

Luând în considerare că pentru confirmarea deplină a prejudiciului material solicitat de către părțile vătămate și civile Gonciar Elena, Vacaraș Cristina, Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Colța Vladislav, Nogali ***** , este necesar ca acestea să prezinte probe, fapt ce ar fi impus amânarea ședințelor de judecată pe un termen nedeterminat, instanța de judecată în vederea neadmiterii tergiversării examinării cauzei, va admite în principiu acțiunile civile depuse de către părțile vătămate și civile Gonciar Elena, Vacaraș Cristina, Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Colța Vladislav, Nogali ***** , în partea încasării prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Cu referire la **prejudiciul moral** pretins de către părțile vătămate și civile Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Nogali ***** , instanța de judecată reține următoarele.

Instanța de judecată constată netemeinicia acțiunii civile înaintate de către părțile vătămate și civile Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Nogali ***** în latura încasării din contul inculpatei Coliba Natalia a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, or, din prevederile art. 1998 coroborat cu art. 2036 Cod civil se deduce că reparația prejudiciului moral este posibilă numai în cazurile expres prevăzute de legislație (*în cazul încălcării drepturilor personale nepatrimoniale, cum ar fi în ipoteza atingerii aduse vieții, sănătății, libertății, inviolabilității sexuale și libertăților sexuale sau altor valori sociale care privesc persoana*).

În această ordine de idei instanța de judecată reține că, infracțiunile care aduc atingere unor valori sociale ce țin de patrimoniu (în speță, escrocheria) nu atrag apariția la partea

vătămată a dreptului subiectiv de reparație a prejudiciului moral, prin corelație, la făptuitori nu apare obligația de a repara prejudiciul moral.

În cazul părții vătămate Rotaru ***** , luând în considerare că acesta nu a depus o acțiune civilă în instanță, instanța conchide că acesta, ca parte vătămate care nu a depus o acțiune civilă în formă scrisă, îi sunt aplicabile prevederile art. 221 alin. (5) din Codul de procedură penală care indică că persoana care nu a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal, precum și persoana a cărei acțiune civilă a rămas nesoluționată, are dreptul de a înainta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Potrivit materialelor cauzelor penale examinate corpuri delictu nu au fost stabilite, cheltuieli judiciare nu au fost suportate, măsura preventivă aplicată inculpatului a încetat de drept.

Astfel, în baza materialelor cauzei penale și a probelor cercetate în ședința instanței de judecată, în conformitate cu prevederile articolelor 53 și 60 din Codul penal, 221, 340, 384-389, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se recunoaște vinovat **Coliba Natalia ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) și d) din Codul penal.

Conform prevederilor art. 60 alin. (1) din Codul penal și art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, se liberează **Coliba Natalia ******* de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru **tragerea la răspundere penală**.

Măsură preventivă aplicată în privința lui Coliba Natalia ***** a încetat de drept.

Se admite în principiu acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate și civile Gonciar Elena, Vacaraș Cristina, Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Colța Vladislav, Nogali ***** în partea ce ține de repararea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În rest cerințele părților vătămate și civile Croitoru Liliana, Pleșca Marina, Pleșca *****u, Nogali ***** privind repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune se resping ca fiind neîntemeiate.

Sentița motivată pronunțată în ședință publică la 23 ianuarie 2024.

Sentița este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței
Judecător

Tatiana Postolachi